

سرمایه گذاری در مشتقات مالی و تاثیر آن بر بازدهی سبد اوراق بهادار

نادر رضایی

دانشیار گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، بناب، ایران

naderrezaeiandoab@gmail.com

پرویز زیغمی

دانشجوی دکترای حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، بناب، ایران

Audit.Zeighami@gmail.com

چکیده: سرمایه‌گذاری یک انتخاب است که در طی آن باید موقعیت‌های مناسب سرمایه‌گذاری تعیین شده و میزان تخصیص بهینه سرمایه به هر کدام از موقعیت‌ها در قالب سبد سرمایه‌گذاری (پرتفوی) به‌دست آید. در بهینه‌سازی پرتفوی، مساله اصلی انتخاب دارایی‌ها و اوراق بهاداری است، که با مقدار مشخصی سرمایه می‌توان تهیه کرد. پرتفوی به منظور کاهش ریسک و به صورتی انتخاب می‌شود تا در شرایط عادی احتمال کاهش بازده همه داراییها (شامل سهام‌های خریداری شده) نزدیک به صفر باشد. اگر چه کمینه کردن ریسک و بیشینه کردن بازده سرمایه‌گذاری به نظر ساده می‌رسد اما در عمل روش‌های متعددی برای تشکیل پرتفوی بهینه به کار گرفته شده است. کلیدی تصمیمات مالی متضمن نوعی تعادل بین ریسک و بازده می‌باشد. با این پرسش آغاز می‌کنیم که چگونه یک سرمایه‌گذار چه مقدار از دارایی پر خطر را در مقابل دارایی بی‌خطر سرمایه‌گذاری کند. این تحقیق به دنبال بررسی تاثیر میزان سرمایه‌گذاری در مشتقات مالی بر میزان بازده پرتفوی‌ها (سبد اوراق) پرداخته است. بهینه‌سازی پرتفوی دارایی‌های یک بنگاه یعنی تخصیص دارایی‌ها چگونه انجام شود تا بیشترین سود عاید بنگاه شود. در این تحقیق میزان سرمایه‌گذاری ۳۰ شرکت در اوراق مشتقه در بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۱، در برابر میزان بازدهی پرتفوی آن‌ها در نظر گرفته شده و با کمک روش علیت دومیترسکو و هورلین در چارچوب داده‌های پانلی جهت علیت آنها بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد که علیت یک طرفه از سطح سرمایه‌گذاری در اوراق مشتقه به بازدهی سبد داراییها برقرار است. لذا شرکتها می‌توانند با سرمایه‌گذاری بیشتر در اوراق مشتقه بازده خود را افزایش داده و عملکرد خود را بهبود بخشند.

کلمات کلیدی: مشتقات مالی، بازده پرتفوی، علیت دومیترسکو و هورلین.

۱. مقدمه

هدف پژوهش حاضر، بررسی عوامل مؤثر بر مشتقات بازارهای مالی و بازده سرمایه‌گذاری در محصولات مالی و ارائه مدل ترکیبی از این عوامل می‌باشد. نتایج مورد انتظار این پژوهش آن است که عوامل کلان اقتصادی بر بازده بازارهای مالی و سرمایه‌گذاری در محصولات مالی، عوامل خرد اقتصادی بر مشتق بودن بازار مالی و سرمایه‌گذاری در محصولات مالی و عوامل غیر اقتصادی بر ریسک کلی سرمایه‌گذاری در محصولات مالی تاثیرگذار باشد. پیشرفت اقتصادی در جوامع امروزی منوط به وجود بنگاه‌های اقتصادی بهره‌ور و کارآ بوده که خود مستلزم وجود بازارهایی جهت جذب و تخصیص بهینه منابع مالی لازم است. از این رو وجود و بکارگیری دانش مدیریت مالی، سرمایه‌گذاری و مهندسی ریسک به منظور ایجاد زمینه‌های رشد و بقا در دنیای پیچیده و پرقابلیت تجاری ضروری می‌باشد. علاوه بر بازده حاصل از سرمایه‌گذاری‌های مختلف، ریسک نیز حائز اهمیت است. برای مدیریت ریسک تشکیل سبد دارایی‌ها، امری ضروری است. یعنی با تشکیل یک سبد مناسب می‌توان بازده را افزایش داده و ریسک را کاهش داد. از طرف دیگر یکی از دارایی‌هایی که می‌تواند در سبد بهینه جای گیرد، اوراق مشتق می‌باشد. در این تحقیق، برای تشخیص تاثیر سرمایه‌گذاری در اوراق مشتقه بر بازده سبد دارایی‌ها، از روش علیت دومیترسکو و هورلین استفاده شده است. نتایج تحقیق می‌تواند شرکتها را در تصمیم‌گیری در خصوص انتخاب سبد بهینه یاری نماید